

NOVA DECA

Licejska knjižnica

Dolžni iztis
Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
sahvale K 1:50 — Posamezna številka stane 50 par — 2 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Srossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo: Srossmajerjeva ul. št. 1. pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Deca deci!

Kadar pridete iz šole domov, Vam pripravi mati toplo kosilo, da utešite lačni želodec. Kadar se v šole prostem času naigrate in utrudite od vesele zabave, prožite materi roke, da Vam odreže kos kruha, pridene morda še jabolko ali sladko hruško. Preden greste spat, dobite toplo večerjo in zjutraj, preden se odpravite v šolo, Vas čaka tečen zajutrek.

Toda pomislite, da bi se Vam zgodilo sledeče: prišli bi lačni iz šole domov in bi gledali okolo, kje je kosilo, pa bi Vam dejala mama: »Nimam moke, ne masti, ne krompirja, da bi bila lahko pripravila kosilo. Lačen moraš ostati! In prav tako bi Vam govorila za večerjo, malico, zajutrek. Kaj bi Vi počeli? Debele solze bi se Vam usule po licih, a solze bi Vas ne nasitile. Lačni bi bili še vedno. Sli bi morda celo k sosedem ali v trgovino, da Vam podaro kruha. Ali če bi Vas sosedje napodili, pomislite, kako bridko bi bilo to. Toda če bi sosedje odprli svoje omare in skrinje in bi Vam dali kruha in mleka, kak bi bilo to všeč!

Ali hvala Bogu, Vam ni treba stradati, ni Vam treba prositi pomoči pri sedih. Vsega imate dovolj! Vsak dan se lahko najeste do sitega; poleg tega imate toplo obleko, imate prijazen dom! In v torek 6. tm. boste imeli še preko potrebnih mere, saj pričakujete, da Vam bo prinesel sv. Miklavž vrhan krožnik dobrih stvari, morda tudi igra, novo obleko, tople nogavice in še marsikaj lepega.

Ali daleč od nas, v veliki Rusiji, je na milijone otrok, ki so dan na dan lačni, ki bodo tudi na Miklavžev dan lačni tako, da bodo umirali od lakote, ki v hudi zimi, kakršna je v Rusiji, zmruzejo, ker jih ne ščiti topla obleka, ker morajo preživati v mrzlih neprijaznih hišah. Ti Vaši mali bratje in sestre ne poznajo veselega pričakovanja na Miklavžev večer, ne poznajo vriskajoče radosti, kakršne boste zagledali Miklavžev darove. Oni begajo lačni in premrazeni po zasneženih poljih in gozdih velike Rusije. Strahotno je njihovo življenje! Pomislite nanje in pomislite nase! Ko sedate Vi h kosilu in večerji v topli sobi, se potikajo oni po polju in gozdu kakor preplašeni zajci.

C. Tillier - Prevedel iz francoščine
E. Šimnic:

Strašni kapetanov nočni doživljaj.

Pred nekako tridesetimi leti je bilo, pripoveduje kapetan; bil sem vodja nastavitvene komisije Lyonskega topniškega polka.

Iz mojega malega mesteca sem prišel lahko v Lyon preko Bourgogne ali preko Morvanda. Zbral sem lahko pot, ki mi je bolj ugajala, ker sem potoval z lastnimi nogami na lastne stroške. Ker pa nisem bil železnica, da bi se ustavljal v večjih središčih, sledil strugam veletokov, šel skozi gore ali po visokih mostovih, sem se odločil, da jo mahnem preko Morvanda. Mrzel zimski dan je bil. Utrudil me je mraz in megleno vreme; cel Morvand je bil pust, bolan, prehlajen, gore so bile namočene in doline črne.

Hodil sem, kakor bi šetal, pravi amater, umetnik. Prtljage nisem imel nič seboj, niti kape niti sablje.

V Autun sem dospel na sveti večer, poln prikazni in domišljije. Bilo je pol petih zvečer. Noč je začela razprostrati svoja krila. Najprvo sem šel na županstvo, da dobim nakaznico za prenočišče.

da si poiščete izpod snega nekaj za hraniti; ko legate Vi spat, se stiskajo oni pod visokim drevjem in se zarijajo v grmovje, ko Vi zajtrkujete in se odpravljate v šolo, se oni zopet napravljajo bosi in napol nagi dalje in dalje, da iščejo hrane, da iščejo pristreška. Pomislite le, da bi zadela Vas takšna grozna usoda!

Deca! Glas o stradalajoči in zmruzoči ruski deci gre po vsem svetu, je prišel do vseh otrok, ki so tako srečni, da jim ničesar ne manjka. In ti otroci so ravni, kakor bi ravnali dobri sosedje z Vami, ko bi jih ravnali dobri sosedje z Vami, kolikor so zmogli. Vaši mali sosedje, ki so v Rusiji in na Hrvaškem, v Vojvodini in Dalmaciji, Bosni in Hercegovini so se dvignili in pričeli nabirati za svoje brate in sestre v Rusiji. A ne le ti. Vsi, deca po Ameriki, Angliji, Franciji, Italiji, Nemčiji in po vseh ostalih državah širnega sveta zbira za rusko dečo, izpolnjuječ z dejanji besede našega Izveščarja, ki je dejal: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe«.

In ti slovenski deca? Ali hočeš zaostati v ljubezni do svojega bližnjega za otroci ostalega sveta? O, poznam tvojo dobro srčnost in usmiljenost, poznam tvoje sočustvovanje s trpečimi, zato te pozivam, da stopiš tudi ti v krog onih, ki pomagajo ruski deci.

Te dni imaš še čas, da poprosiš sv. Miklavža, da priloži k darovom zate še mal dar za rusko dečo. Če prav iskreno in zaupljivo prosi vsa slovenska deca sv. Miklavža, naj prinese še za rusko dečo po 1 dinar, ki ga boste v torek izročili v šoli, tedaj sem prepričan, da ne bo zaostajal dar slovenske dece za darovi druge dece.

Slovenska deca, pomagaj ubogi ruski deci, pomagaj onim, ki trpe po nedolžnem lakotu in mraz!

Pokrajinski namestnik: Iv. Hribar.

Češkoslovaški predsednik dr. Masaryk o velikih svetovnih vprašanjih.

Zastopnik njujorškega lista »World« je te dni obiskal predsednika češkoslovaške republike Masaryka, ki mu je podal

Gospod župan mi je dal naslov na nekoga Rudefaccu, mesarja. Prvega meščana, ki sem ga srečal, sem vprašal, kje staniš ta mož. Poučil me je, da je v skriti ulici na koncu mesta. Nazadnje mi je bilo vseeno, kje biva, menda me je lega njegove hiše malo motila v poštenosti Rudefaccu. Med prvimi trgovci kraja gotovo ni bil.

Vdal sem se v božjo voljo, zavil trikrat na desno in parkrat na levo in prišel skoro izven mesta; ulica se je spremenila v široko cesto, mesto zidov so se vile žive meje, hiše so postajale redkejšje, ločene druga od druge z vrtovi in njivami. Nazadnje so bili samo še eni strani ceste. Na desni se je vzdigovalo visoko okroglo gorovje, čegar vrh je bil semintja pokrit s snegom: bila je to velika kantska pošast, ki je čepela ob poti in čakala na mimoidoče, da jih požre.

Severniki mi je bril v obraz in mi porudečil ušesa. Pihal je krog hiš, kakor bi jih hotel prevrniti in jih poviti v svoje vrtnice. Med gorovjem je hropel, kakor človek, ki ga hočejo zadaviti.

Nastopila je črna noč. Tema je bila gosta in kompaktna, dotikala se mi je obraza, božala mi čelo in puščala bel prah na laseh. Če bi potegnili roke iz žepa, bi jo lahko vjel v pest.

Prvo živo bitje je bil zakasnjen pes,

svoje mišljenje o raznih aktualnih problemih svetovne politike.

Masaryk je dejal med drugim:

«Grozote vojne in njene posledice so — ljudem — poučile vse razumne in vodilne ljudi v Evropi in na celim svetu, da je pravo človečanstvo in njega blagor v delu in njega kuitutnih uspehih. Pričakujem od konference v Washingtonu, da bo potrdila to prepričanje in pospešila uvrščanje miru.

Veselim se, da stopa Amerika z Evropo in s celim svetom zopet v zvezo. Uspeh konference je že samo dejstvo, da se v prestolnici Zedinjenih držav sestanejo in medsebojno spoznavajo politični prvaki mednarodov. Pred izvolitvijo Hardinga so prihajale iz Amerike vesti, da se hoče Washington izolirati, češ da Američani ne poznajo kompliciranih evropskih vzrokov in se zato nočejo vmešavati v evropske politične vprašanja. Smatram takšno izolacijo za nemogočo. Zdi se mi, da je politika predsednika Hardinga že krenila na drugo in boljšno pot. Če Američani ne poznajo Evrope, iz tega še ne sledi, da jo morajo zapustiti, ampak logično je, da jo morajo spoznati. Verujem v ameriške demokratske ideale; Amerika je že dokazala, da nima nikakih teritorialnih aspiracij, in baš zato lahko dobro upliva na evropska vprašanja. Izvoljena Amerika se mi zdi izraz sozvoznja v veliki vojni in na mirovni konferenci nemogoča.

V praksi gre za duha, v katerem se naj vodi washingtonska konferenca. Sem pristaša ideala trajnega miru, sem protivnik militarizma in imperijalizma.

Baš zato pa sem tudi protivnik sentimentalnega pacifizma, na kateri sem često naletel v Ameriki in na Angleškem. Pristasi tega pacifizma so v svojem delu za mir postali protektorji najbolj agresivnih militaristov. Želim, da washingtonska konferenca postopa praktično, realno, da v resnici služi idealu miru.

Konferenca ima pred očmi stalne probleme. Predvsem opozorim na problem Srednje Evrope. Pod to razumevam cono malih držav in narodov med Zapadom in Rusijo. Ta cona je igrala vlogo v zgodovini splon, zlasti pa v zadnjih vojni. Gre za konsolidacijo najmanj 18 narodov in držav. So to mali narodi, a problem malih držav in narodov je problem čisto svoje vrste. Na zapadu in

ki me je do dobra oblažal; takoj je stopil na prag nekak vrtnar s puško v roki.

»Oprostite,« je dejal, »mislim sem, da je volk.«

»Vaš pes me je imel tudi najbrže za volka.«

»Moj pes vas je imel za tatu.«

»Lepa hvala, meni se vse zdi, da je ta cesta na zelo dobrem glasu. Povejte mi samo, kje je hiša mesarja Rudefaccu?«

»Na koncu zidu,« je zagodrnjal in zaloputnil za sabo vrata.

Prišel sem do stare razklane pinje, počesane na prečo. Brez dvoma z božjo pomočjo sem odprl mala obokana vrata, vsa obita z žebli. Nekaj vstopnic sem šel navzdol in prišel v malo izbo, temno kakor grobišče. Skozi špranje lesene stene so prihajali posamni žarki iz druge sobe. Najbrže je tam zbrana vsa družina mojega gospodarja, sem si mislil. Poklical sem: Hripav glas se mi je odzval, kateri je udaril na moja ušesa, kakor bi mi zabijal vanje žeblice.

»Pri nas ni časa, da vam strežemo, iščite sami, na desno so vrata, in na levo najdete kljuko.«

Prijel sem za nekaj gladkega, mastnega kakor bi se dotaknil odprte ranice. Res, bila je ključavnica; odprl sem vra-

v Ameriki slabo razumevajo problem Srednje Evrope, ker so tam samo večje države in ker nimajo akutnega problema jezikov in narodnosti.

Po mojem mišljenju mala država ni nič manjša politična individualnost nego velika država. Ne gre le za število in kvaliteto. Demokracija mora prodrati tudi v zunanjo politiko in v diplomacijo. Kakor ne sme biti razlike med bogatimi in siromašnimi državljani, je ne sme biti tudi med velikimi in malimi narodi in državami. Ne gre za moč in velikost, gre za pravo in vrednost.

Rešitev srednjeevropskega problema, t. j. konsolidacija Srednje Evrope je potrebna zlasti z ozirom na vzhod, na Rusijo. Ruski problem bo v kratkem stopil v novo fazo. Rusija se bo dvignila, da se konsolidira, Evropa — ako hoče biti za ta trenutek pripravljena — mora nujno rešiti ostale probleme, katere je rodila vojna in mirovne pogodbe.

Želim, da pride do sporazuma in skupnega dela med Francijo in Nemčijo. Anglija mora biti pomirjevalni posredovalec. Pred vojno je Evropa vladała Nemčija in njen privesek Avstro-Ogrska. Proti centralnim silam se je osnovala ententa in zlomila nemško premoč. Vojna je spremenila politično organizacijo Evrope. Tri absolutistične vesile — Nemčija, Avstro-Ogrska in Rusija — so zlomljene in danes ne more nobena sila zavzeti vodilnega mesta, ki ga je pred vojno imela Nemčija. Evropa more in mora biti velika ententa velikih in malih narodov. V tem demokratskem smislu želim prijateljski sporazum med Francijo in Nemčijo, v tem smislu moramo želeti in pričakujemo, da tudi Rusija zopet dobi vpliv v Evropi, in v tem smislu želim, da Amerika sodeluje z evropskimi narodi.

Politične vesti.

ITALIJANSKA NESRAMNOST.

Češkoslovaško javnost razburja zadnje dneve poročila, katero je podal zastopnik ministrstva financ v odbor za zunanje zadeve, namreč, da italijanska vlada zahteva od Češkoslovaške 180 milijonov lir za to, da je Italija češke vojne ujetnike opremila kot legijonarje ter jih nvrstila v italijansko vojsko. Vsi govorniki, zlasti dr. Kramář, so govorili zelo ostro proti tej zahtevi, saj je Italija svojo

ta, gnjusni duh mi je udaril v nos. Pred menoj je stala velika miza, na kateri je ležala zaklana debele svinja. Njeno drobovje je razširjalo neprijeten masten duh. Grda ženska je stala pri mizi in ločila še zadnje kaplje krvi, ki so kapale iz prerezanega grla živali. Do komolca je imela okrvavljene roke. Visok možki z zavijanimi rokavi je deval iz kože svinjo. Med zobmi je tiščal nož in s pestjo ločil kožo od mesa. Deček kakih 12 let je stal poleg njega z lučjo v roki. Veliki kosi mesa so viseli po zidu. Na visokem ognjišču pa je gorelo pet do šest debelih hrastovih polen in v velikem kotlu so se kuhali prašičevi parklji in glava. Vsa okolica je bila grda in nagnjusna. Uganih sem takoj, da Rudefaccu ni bil mesar po poklicu. Župan ga je imenoval mesarja le iz vrljivosti in dostojnosti. Bili je to navaden klavec ki je deval iz kože prešiče, meso prodajal in kože oddajal mizarju ki je z njimi prevlekel kovyke. Zauknrat sem hotel kar zapustiti to o studno prenočišče, samo moj žep je bil prelahek, da bi si poiskal udobnejše. Končno sem bil utrujen in premežen in sklenil sem ostati, naj bo že kar hoče. Zagledal sem še precej čeden stoli, pomaknil sem ga k ognjišču, da se malo ogrejem.

(Ulele prihodnjic.)

voini dobiček in plen dosegla predvsem po zaslugi češkoslovaških legionarjev, ki so ji izdali vse avstrijske vojne skrivnosti. Situacijo na Pravi so tudi rešili češkoslovaški legionarji, pustivši tam na tisoče žrtev. Taki so Lah! Najprej zahtevajo kri, potem še pa denar. Toda Čehi so gentlemeni. Obsojajo italijansko nesramnost — a plačajo ter si svoje mišlino o »plemenitem zvezniku«.

KJE SO VZROKI S' ABEMU STANJU NAŠE VALUTE?

V seji demokratskega kluba 28. nov. je poročal fin. minister dr. Kumandl o naši finančni situaciji. Za padanje naše valute je navajal zlasti: prevelik uvoz in odiaganje plačil našim trgovcem; skrčeni promet in pomanjkanje izvoza; politične trzavice; spekulacije nekkih bank. Dalje je naglašal, da vse državne ustanove več trošijo nego zaslužijo. Na račun vojne odškodnine nismo prejeli skoro nič, mi pa moramo dati na isti račun letno okrog 360 milijonov. Opozarjal je na velike izdatke za porušene kraje, za mobilizacijo ter opremo vojske itd., dočim na drugi strani dohodki niso bili modernizirani.

MADŽARSKI BARBARI.

Strašen doživljaj jugoslovenskega kmeta na Madžarskem.

Andrija Finderbind, seljak iz Subotice, je šel nedavno čez madžarsko mejo, ker ima tam svoje zemljišče. Na ovadbo nekega osebnega sovražnika so madžarske oblasti Finderbinda aretirale in ga obtožile, da je jugoslov. špijon. Zvezali in odpeljali so ga v Budimpešto. Tam so ga slekli do golega in obesili za noge, da mu je glava visela nizdol. Tepli so ga z gumijevimi palicami do krvi. 6 dni mu niso dali jesti, nato so ga zopet pričeli mučiti. Hoteli so izsiliti priznanje, da je jugoslov. špijon. Privezali so ga k stolu in izpraševalec mu je držal gorečo cigaro golo meso. Ko ga je tako opeklo do kosti, je pomaknil cigaro dalje. Tako so mu povzročili grozno rano, 4 prste široko, ki gre krog cele noge. Tako razmrčarjenega so poslali v Zalaegerszeg, kjer je špijonska centrala za Jugoslavijo. Tam so ga zopet topli in mučili. Med drugimi ga je izpraševal madžarski špijon Elek Schranz, ki je imel v Dolnji Lendavi trgovino in kinematograf in ki je po aretaciji pobegnil iz zaporov v Varaždinu. Konečno so Finderbinda na pol mrtvega spravili v bolnico, kjer je bil izpostavljen surovosti zdravnikov. Ko se je malo popravil, je pobegnil v bolniški obleki iz Zalaegerszega in po dolgi mučni hoji končno prišel na našo stran in se javil našim oblastim.

Tako delajo Madžari z nedolžnimi ljudmi. Pri nas pa smejo madžarski špijoni priti k sodnim razpravam s hrvatskim trakom na suknji (gl. proces Šušilay itd.). Te dni so v Zagrebu zopet zaprti madžarskega špijona Himelreicha, ki je bil 6 mesecev nameščen pri tvrdki Atkalay in je imel stalne zveze s potujočimi madžarskimi špijoni.

SKS ostane v vladi. Dne 30. nov. je imel klub poslancev SKS sejo. Minister Pucelj je dal svoj portfelj klubu na razpologo. Klub pa mu je soglasno izrekel zaupanje.

Zakonodajni odbor je v svoji seji 30. nov. sprejel uredbo glede državne loterije.

V Radičevi stranki se med njegovimi poslanci — zlasti v mlajši struji — pojavlja vedno večji odpor proti Radičevi politiki abstinence.

Italijani dajejo Turkom municijo. V grških političnih krogih je napravilo zelo neprijeten utis poročilo poveljnika kritzarke »Iperprochi«, da je pred Kefalontjo na italijanski transportni ladji našel devet letal iz italijanskih tvernic, 2 in 3 milijona Mauser - patronov in drugi vojni material. Ladja s tem materialom, ki je namenjen za Kemaliste, je odpelala v Adalijo.

Vseruski sovjetski kongres, ki se sestane 25. dec., bo imel predvsem nalogo, da odobri Ljeningovo novo gospodarsko politiko, ki pomenja povratak k kapitalističnemu sistemu.

Razorožitvena konferenca v Washingtonu je prišla na mrtvo točko. V sled odpora Francije glede razorožitve na kopnem so padli vsi razorožitveni načrti glede Evrope. Edina naloga konference bo zdaj še, da skuša doseči zmanjšanje napetosti med Japonsko in Ameriko na daljnem vshodu. Amerika kaže hoče na

vsak način doseči dogovor glede razorožitve na morju.

Mariborske novice.

Skraini čas! Mariborski občinski svet je sklenil, da se za vse mestne uslužbence določi rok, do katerega se morajo naučiti slovensko.

Dovoljene podpore. Mariborski občinski svet je dovolil sledeče podpore: Ljudski kuhinji 50.000 K. Dijaški kuhinji (za zadnje četrtletje) 5.000 K. Dečji stanici v Mariboru 60 — 100.000 kron.

Celjske novice.

PREDAVANJE ZA OBLETNICO RAPALLA V CELJU.

Podružnica Jugoslov. Matice v Celju priredi kot obletnico Rapalla dne 6. in 7. tm. v kino »Gaberje« več predavanj o zasedenem ozemlju s skioptičnimi slikami in sicer: v torek 6. in v sredo 7. dec. vsakokrat ob 6. uri zvečer za občinstvo; ista dva dneva v popoldanskih urah in 8. tm. (sredo) dopoldne za šolsko mladino po vzporedi, ki ga določi odbor sporazumno s šolskimi vodstvi. — Predava g. pisatelj dr. Ivan Lah, ki je v Ljubljani in v drugih mestih dosegel številne predavanjske uspehe. — **Vstopnine ni;** nečlanom pa bo dana prilika, da se v odmoru med predavanjem upišejo kot člani »Jugosl. Matice«. — Najobilnejše udeležbe k velezanimivemu predavanju pričakuje »Odbor Jugosl. Matice v Celju«.

PROTESTNI SHOD HIŠNIH POSESTNIKOV V CELJU.

Gosp. hišni posestniki!

Vabite se na protestni shod hišnih posestnikov, kateri se vrši v sredo 7. decembra ob 8. uri zvečer v gostilni pri pošti (Rebeušek). Ker je stvar zelo nujna in velikega pomena za hišne posestnike, prosimo, da se gotovo polnoštevilno udeležite. Poroča tudi gospod Frelh iz Ljubljane. — Odbor.

Ljudsko vseučilišče v Celju naznaja svojim cenjenim obiskovalcem, da za prihodnji teden že napovedano predavanje **odpade**, ker pride iz Ljubljane g. dr. Lah in bo predaval v dneh 6. in 7. dec. v kinu Gaberje o obletnici rapalske pogodbe. Prihodnje predavanje bo torej v pondeljek teden tj. 12. decembra zopet v risalnici deške meščanske šole. Priglasen je za ta dan pesnik g. Podbevšek iz Ljubljane, kateri bo predaval o življenju in delovanju našega velikega pisatelja in pesnika Iv. Cankarja.

Čitalnica vabi na Miklavžev večer, ki se vrši v nedeljo, 4. dec. v Nar. domu. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za posamezno osebo 2 din., za rodbino s 3 in več člani (stariši z otroci) 5 din.

Poročil se je g. Janko Kavc, brzojavni moister iz Celja, z gđ. Marico Krivec iz Lokve pri Gorici. Bilo srečno!

Andrejev semenj v Celju minolo sredo je bil zelo dobro obiskan. Vedno bolj se opaža konsolidiranje gospodarskega življenja, ki ga trenutne trzavice ne morejo več spraviti iz ravnotežja.

Renitentna svetilka. Prekličem vsa sumničenja, katera sem zadnjič naperil v »Novi Dobi« v članku »renitentna svetilka« proti električni svetilki na Bregu, ter izjavim, da ni res, da bi ta radi tega nepravilno svetila, ker se je pustila podkupiti od vinskih bratcev na Bregu, ali radi tega, ker zasleduje bolševiške ali revolucionarne tedence. Res je nasprotno, da ji je radi naše razdrapanosti v političnem in gospodarskem oziru manjkalo orijentacije, da ni vedela, kaj naj svetli, da bi ustregla vsem. Da se pa očisti vseh sumov pristranskega stopanja glede svojega delovanja, sveti od tistega časa, ko je bila v »Novi Dobi«, neprenehoma po dnevu in po noči. Razlika je samo, da njeno lice zelo obledi, kadar konkurira z belim dnevom ali celo s solnčnimi žarki, dokaz, da ji je to konkuriranje zelo naporno. Brežan.

Nesreča pri sankanju. Minolo sredo so se na sankališču na Jožefovem hribu poleg drugih sankale tudi neke gimnazistke, med njimi hči g. inž. Hammela, Marica. Koncem sankališča je zelo nevarno mesto, kjer se je že veliko sanj polomilo. Tudi Marica H. je na tem nestu zdrčala tako nesrečno, da se je zadržala v nek železen drog. Težko poškodovano ste jo prijatelji pripeljali na dom.

Sokolstvo.

Odborova seja Celjskega Sokola se vrši v nedeljo ob 11. uri in ne, kakor je bilo pomotoma objavljeno, ob 14. uri.

Izšla je 2. številka Sletskega vestnika, ki se dobi pri društvenem tajniku in stane 50 par.

Podzaložnik sokolskih potrebščin v Celju je g. Karel Pajk, trgovec na Kralja Petra cesti.

Laško. Dne 5. decembra tl. zvečer priredi naš Sokol prekrasen Miklavžev večer, na kateri že danes opozarjamo. Več poizveste iz vabil. — Tudi sijajen Silvestrov večer bo podal Sokol z izbranim sporedom. Zdravo!

Laško. O sokolski akademiji dne 20. nov. Čakamo in čakamo na kako poročilo o zadnji sokolski prireditvi, pa nikdo se ne spomni, da bi izrekel zahvalo in pohvalo našemu vrlemu Sokolu. Brez premnogih besed se lahko reče, da take prireditve kot je bila akademija, v našem trgu še ni bilo. Med letom naš Sokol ni dobil prilike, pokazati javno uspehe iz svoje telovadnice, zato pa se je tembolj in s tem večjim moralnim učinkom odlikoval s svojo akademijo. Naraščaj, gojenke, članice in člani so nastopili s prostimi vajami, z raznimi prelepimi rajalnimi vajami in na orodju z ono dovršenostjo, kakršne ni kmalu najti pri podeželskih društvih. Napredek zadnjih mesecev je bil tako očividni, da občinstvo ni moglo zatajiti velikega zadovoljstva ter je z velikim navdušenjem pozdravljalo vrle telovadce. Bila je to res sokolska prireditev! Sokol je dokazal, da velike žrtve niso zastoj in prepričan sem, da si je ne samo utrdil že živjane simpatije, temveč si pridobil tudi novih prijateljev. Vsem sodelujočim, zlasti pa br. Križniku, v katerem smo pridobili neprecenljivo moč, priska hvala. Opazovalec.

Sokolsko društvo v Slovenjgradu priredi dne 4. dec. 1921 ob 5. uri, popoldne v Gollovi dvorani Miklavžev večer z obdarovanjem otrok in odraslih. Darila se oddajajo 3. in 4. dec. od 10. do 12. ure dopoldne v trgovini Rojnik ali v občinski pisarni v Slovenjgradu.

Sokolska izložba l. 1922 se vrši ob priliki vesokolekovega zleta v Ljubljani. Razstavniki odseki v posameznih župah imajo nalogo zbirati potrebni material (spominske predmete, zemljevide, slike sokolskih domov itd.). Podrobnosti objavlja »Sletski vjesnik«.

Obrtni vestnik.

Ivan Bizjak:

OBRTNIŠTVO IN OBRTNO NADZORNIŠTVO.

V zadnjem času je strašila po Celju in okolici neka starejša gospodična, ki se je imenovala obrtna nadzornica. Začudil se človek nad slučajni novejšega časa. Uradnica, ki je baže bila tobačna delavka, naj nepristransko sama razsodi o nedostatkih v posameznih obratih! Kakor so iz vseh krajev, posebno od krojačic, prišle pritožbe, je ta »nadzornica« z njimi jako strogo, skoraj bi rekli, arogantno postopala, dostikrat zahtevala nedosegljive stvari, sklicevaje se na obrtni red. Tako na primer je v nekem podjetju zahtevala izkaz osebo. Ko ji je podjetnik pokazal tozadevno popisano polo, je rekla: to ne zadostuje, mora biti vezana knjiga.

Dalje je zahtevala za osebo garde-robo z omarami in ključem za vsakega zaposlenega posebej, kar je v itak pičlih prostorih neizvedljivo. Poizvedovala je dalje o višini zasluzka, kar je itak iz tarife razvidno; zadrževala je osebo z merjenjem delavnice, vohala po straniščih itd. Pri drugih zopet je raziskovala po spalnicah in napovedovala, kaj mora dobiti učenke vse za hrano.

Vse to seveda brez vsake prideltene priče. Sedaj celo slišimo, da je obrtnemu nadzorništvu dana oblast, da lahko na svojo pest kaznuje obrtništvo.

Vprašam, ali si bo pustilo obrtništvo kratkoma brez ugovora vse to dopasti? Ali ne bi bila dolžnost obrtnega nadzorništva, pritegniti k reviziji obratov tudi obrtnega zastopnika, ki bi stvar po praktični izkušnji presodil in dal nasvete? Vsekakor se ne more od malega obrtnika, ki vendar ni bogat, zahtevati po predpisih urejenega obrata. Ako se pa hoče to na vsak način zahtevati, naj se mu pa da od države itak že obljubljeni brezobrestni kredit. Dokler pa država tega storiti ne more, pa naj puste

obrtništvo v miru z nepotrebnimi šikanami. Če mu ne morejo pomagati do zahtevanega moderniziranja obratov, mučiti ga — mislim — kot dobrega državljanima nimajo pravice.

Dnevna kronika.

O prebivalstvu naše države je izdala sedaj generalna direkcija statistike sledeče službene podatke o zadnjem ljudskem štetju: V naši kraljevini je Jugoslovenov 9.546.000, ostalih Slovanov 190.181, Nemcev 508.493, Madžarov 493.163, Arnavtov 479.890, Rumunov 178.315, Italijanov 9.585.

Razpisana je služba veterinarskega referenta v Murski Soboti. Natančnejša določila so razvidna iz razpisa v Uradnem listu.

Ljudsko štetje v Avstriji, katerega statistika je zaključena, izkazuje 6 milijonov 131.545 prebivalcev za 223.341 manj ko leta 1910.

Dopisi.

Laško. Akcija, ki jo je započela okr. organizacija JDS za laški okraj glede šolarskega vlaka, je imela popoln uspeh. Že nekaj dni sta priklopljena popoldanskemu tovornemu vlaku dva voza za šolarje, ki se sedaj vračajo že okoli 14. ure v Laško, Rimske toplice itd. Veliko skrbi in stroškov je s tem prihranjeno starišem, pa še več ima mladina od tega v vseh ozirih. Zato gre vsa hvala okrajni organizaciji JDS. Naši somišljeniki najdejo v tem vzgled, kako potrebne so politične organizacije, kakšne koristi imajo od njih in koliko se lahko doseže. Kadar imate podobne težnje, iščite pomoči pri svojih organizacijah, ki ne terja za to od vas drugega plačila kot zvestobo in značaj.

Slovenjgradec. Dne 1. tm. dop. je bilo tu zborovanje v svrhu ustanovitve podružnice Rdečega križa države SHS za slovenjgraški pol. okraj. Sestavil se je odbor. Zborovanje je sklical g. okr. glavar. Zanimanje prebivalstva za napravo je veliko.

Marenberk. Izvolitev našega župana e. Predana je vključ prizivni z neke strani potrjena.

Prosveta.

Dr. Ivo Lah, Noč na Hmeljniku. Izdala Zveza kulturnih društev. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani 1921. Cena 4 din. Zveza kulturnih društev v Ljubljani, ki izdaja zbirko »Prosveti in zabavi«, je začelo izdajati zbirko ljudskih iger pod naslovom Oder. Prvi zvezek, ki je pravkar izšel, prinaša dr. Iv. Laha dramo »Noč na Hmeljniku«, ki so jo lanskoleto že vprizorili v mariborskem gledališču. Igra se vrši l. 1809 na Dolenskem. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Socijalna politika.

NALOGA DRŽAVNE ZAŠČITE DECE. (Po »Socijalnem Preporodjaju«, službenem organu ministrstva soc. politike.)

Državna zaščita dece je nova ustanova. Nastala je pod pritiskom okolnosti. Njeno potrebo so izzvale posledice svetovne vojne. Zelo veliko število dece je ostalo brez prirodnih zaščitnikov-roditeljev. Zato se je država — velika obitelj — sama pobrinila za te sirote s posebno institucijo. Ustanovil se je poseben oddelek ministrstva za socijalno politiko, ki se ima briniti za osirotelo deco. V naslednjem hočemo pokazati, kakšna je zadača »Državne zaštite dece i mladeži«.

Po prirodnih in družabnih zakonih so dolžni stariši skrbeti za vzrejo, vzgojo in izobrazbo svojih otrok. Oni so naravni zaščitniki dece.

Toda dogaja se celo v normalnih časih, še mnogo bolj pa v nenormalnih družabnih prilikah, da pojedina deca iz teh ali onih vzrokov ostane brez roditeljev, svojih prirodnih zaščitnikov. Kdo naj sprejme ulogo zaščitnika tej deci? Naravno družba, njihova okolica. A ker je malo slučajev, da se kdo sam pobrine za osirotelo deco, in ker je v takih slučajih možna tudi zloraba, zato je nujno potreben faktor, ki v imenu družbe prevzame ulogo preminulih roditeljev. Ta faktor je država kot predstavnik dotične družbe. To je prva in najvažnejša naloga Državne zaštite dece. Te dolžnosti pa ne prev-

zema zgolj iz dolžnosti kot državna institucija, temveč tudi iz humanih in nacionalnih ozirih.

V čem obstoji vloga roditeljev? Roditelji morajo svoji deci preskrbeti dovolj zdrave hrane, dobro odelo in obutev, udobno in zdravo stanovanje ter pravilno vzgojo in primerno izobrazbo.

Kedaj prične roditeljska skrb? Od dne, ko se ugotovi, da je proces spočetja završen, pa do dne, ko neha profesionalna izobrazba.

V isti meri in za isto dobo mora tudi državna zaščita sprejeti roditeljsko vlogo. Ona ne sme delati izjem, ne sme samovoljno postaviti mej. Oboje bi bilo na škodo dotičnega gojenca in družbe, ki ji pripada.

Ali kakor roditelji ne morejo izvršiti svojih dolžnosti napram deci v vsakem oziru, marveč jih morajo mnogokrat poveriti drugim osebam in ustanovam, tako tudi državna zaščita.

Katere so te dolžnosti? Ako dete oboli, se odda zdravniku ali bolnici v lečenje. Ravnotako so vse težkoče v nosečnosti žene in porodne težave stvar zdravnikova, dočim je negovanje in normalni razvoj zarodka (embrija) naloga roditeljev.

Pomoč siromašnim ženam v nosečnosti, zaščita pred čezurnim delom in pomoč pri porodu so naloge državne zaščite. Vse ustanove za negovanje in vzgojo dece, počenši od zibelke, so ustanove državne zaščite, dočim so bolnice, porodnišnice in sanatoriji ustanove samote.

Dete je pod izključno rodbinsko vzgojo do 6. leta, ko nastopi možnost in potreba šolske vzgoje in izobrazbe. Po dovršeni osnovni šoli je treba odrediti profesionalno izobrazbo. Tu odločajo stariši po otrokovih zmožnostih in nagnjenjih. Ravnotako mora tudi državna zaščita voditi točno evidenco o zmožnostih in nagnjenjih, da jim na podlagi tega odredi primerno profesionalno izobrazbo. Pogoji za strokovno izobrazbo pa morajo biti povoljni. Ne sme se jim nuditi n. pr. izobrazba za stroko, ki pojema, ali ki je preobložena z delovnimi močmi. Državna zaščita pa se mora še nadalje brigati za pravilen razvoj in uspešno izobraževanje svojega varovanca tako dolgo, dokler ni usposobljen za samostojno življenje. V katerem letu je to? To je nemogoče odrediti, ker zavisi od stroke, za katero se gojenec pripravlja, in od njegove razvitosti in njegovih sposobnosti. Zato se ne da fiksirati starost, ko neha državna zaščita, in vzeti kot nekaj absolutnega.

Državna zaščita mora čuvati materialne interese osirotele dece in obvarovati njeno morebitno imovino pred umčevanjem.

Dosedaj smo govorili le o osiroteli deci. Toda državna zaščita mora često priskočiti na pomoč tudi tam, kjer živita oba ali samo eden izmed roditeljev, pa ne moreta nuditi deci dovolj življenjskih pogojev. Razventega v slučaju bolezni, nemoralnega življenja, pijanstva itd. starišev mora državna zaščita spasiti deca, ki bode in fizične, umstvene in moralne propasti. Država mora v takih slučajih intervenirati, da brani interese družbe. To ulogo ima državna zaščita kot socialna ustanova.

Posebno pažnjo mora državna zaščita posvečati posebni vrsti dece. To so otroci s prirojenimi ali zadobljenimi defekti. Vsa ta deca: slepci in gluhi, hromi in pohabljeni, slaboumni in moralno izprijeni, so veliki breme za roditelje in družbo. Državna zaščita mora tukaj priskočiti na pomoč roditeljem in zbrati neobgledno deca v posebne zavode, da jim nudi primerno negovanje, vzgojo in izobrazbo. Na ta način vrši humano in socialno dolžnost, ker na eni strani reši dejstvo neznosne skrbi in jim olajša breme, za ostalo deca, na drugi strani pa spasi deca maltretiranja, slabe in pogrešene vzgoje ter zlorabe, jih skuša usposobiti za koristne člane družbe, ali če v tem vendar ne uspe, jim vsaj nudi krov pod katerim žive pod istimi pogoji.

Roditelji so najboljši vzgojitelji in zaščitniki svoje dece, ker čutijo največ ljubezni napram njim in goje za nje najboljše želje. Kljub temu pa roditelji niso v stanju, da preprečijo slabe vzgojne vplive na deca, kakor to tudi ni mogoče šoli tudi spriči najvestnejšega dela učiteljskega, a še mnogo manj delavnic in sploh javnim napravam, v katerih se nahaja naša mladina. Dom vpliva na deca, dok-

ler je v hiši, šola, dokler je v šoli. Izven doma in izven šole je deca prepuščena sama sebi in onemu, ki jih sreča. Koliko je faktorjev, ki sejejo pod najlepšimi formami razuzdanost in trujejo srca mladini. Vsi ti zunanji činitelji so tako jaki, da često, često nadkrilijo moč doma in šole. Potreben je torej tretji faktor, da regulira vpliv na deca izven doma in šole. Državna zaščita kot kolektivni roditelj, ima pregled vseh dečjih razmer. Ona mora proučevati vse vplive na deca in najti sredstva, da odklanja kvarne in podpira koristne vplive. Svojo zadačo v tem pogledu more državna zaščita jedva izvršiti, ker manjkajo potrebni zakonski predpisi o zaščiti dece.

Po dosedanjih razmišljanjih je naloga državne zaščite deca:

1. da prevzame vlogo roditeljev in se brine za razvitek, pravilno vzgojo in koristno izobrazbo popolnoma ali napot osirotele dece, ter deca, ki ji je ogrožen pravilen razvoj iz kateregakoli vzroka;

2. da sprejme vlogo roditeljev pri telesno, umstveno ali moralno nenormalno razviti deci;

3. da upravno ščiti imovino;

4. da ščiti mladino pred pogubnimi vplivi izven doma in šole.

Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani naznanja: Zveza trgovskih gremijev in zadrug opozarja vse pripadnike trgovskega stanu kakor tudi vse komercialno uradništvo industrijskih podjetij in denarnih zavodov, da se je trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani preosnovalo v zmislu uredbe za zavarovanje nastavlencev zoper bolezni in nezgode, ki jo je izdalo ministrstvo za socialno politiko in je bila objavljena v »Uradnem listu« št. 183 dne 17. nov. 1921. S to izpremembo pravil sprejema sedaj trgovsko bolniško društvo moške in ženske trgovske nastavnice, uradnike in uradnice, brez ozira na starost in na zdravstveno stanje. Pogoji zavarovanja pri omenjenem društvu so mnogo ugodnejši in ugodnosti, ki jih nudi društvo za slučaj bolezni in nezgode svojim zavarovancem, kakor tudi njih rodbinski članom, so mnogo večje, kakor pri okrajnih bolniških blaginjah. Normalni prispevek se je za rednega člana določil na 18 dinarjev mesečno, od katerega prispevka plača delodajalec 1/3 in delojemalec 2/3. Za učence in praktikante znaša mesečni prispevek 3 dinarje in celotni prispevek za podporni fond 10 dinarjev. Vsled tega vabi Zveza gremijev vse pripadnike trgovskega stanu, posebno pa uradništvo denarnih zavodov in trgovskih družb, da pristopa v čimvečji meri k trgovskemu bolniškemu društvu v Ljubljani, katerega območje obsega celo Slovenijo.

Narodno gospodarstvo.

DELNIŠKA DRUŽBA ZDRUŽENIH PIVOVAREN ZALEC IN LAŠKO V LAŠKEM.

Pred prevratom so dominirale v Sloveniji nemške pivovarne iz srednjega Štajerja, ki so prodale pri nas povprečno na leto 200.000 hl piva. V ostrem in brezobzirnem boju so ubile nemške pivovarne vse manjše slovenske pivovarne: Mengeš, Lesce, Auer, Senožeče. Vrhnika. Nemške pivovarne so zlasti priležale na pivovarno Laško, hoteč jo kakor druge spraviti s pota. Vendar se jim ni posrečilo ugonobiti pivovarne v Laškem, tako da je ta ostala konečno edina slovenska pivovarna v Sloveniji in v kljub vsem težkočam že pred prevratom dosegla letne produkcije 36.000 hl. Ko pa je odpadel po prevratu uvoz inozemskega piva, se je odprla družbi široka pot za razmah v Sloveniji in preko meja ožje domovine. Za razširjanje obrata je bilo treba družbi raznih tehničnih izpopolnitev, od katerih je večina že dovršena, ostala dela pa bodo dogotovljena še tekom tega leta. S temi deli se bo povzdignila kapaciteta pivovarne v Laškem na letnih 100.000 hl in bo obenem v vsakem oziru najmodernejše urejena. Dovoz premoga se bo vršil iz premogovnika Hudajama, čim bo leta začel delovati, kar bo gotovo tekom prihodnjega leta, po lastnem tiru naravnost do strojev — ravnotako se bo pošiljalo pivo od pivovarne po lastnem tiru naravnost na družbino nakladišče pri kolodvoru Laško. Vse to pomeni izdatno zmanjšanje režij.

Pivovarno v Žalcu je družba spreminila v moderno sladarno, tako da more izdelati v svoji lastni sladarni ves slad, kolikor ga potrebuje in radi tega ni potreba družbi slada uvažati, kakor ga morajo druge pivovarne.

Delniška družba je bila ustanovljena 1902. Prvi njen predsednik je bil sedanji pokrajinski namestnik gosp. Iv. Hribar. Sedanja delniška glavica znaša K 2 milijona 640.000.—, občni zbor delničarjev pa je sklenil povišati delniško glavico na K 8.000.000.—. Leta 1919 je izplačala družba 22% in leta 1920 20% dividende. Danes imajo delnice te družbe veliko notranjo vrednost, ker je vsak delničar solastnik velikega in cvetočega podjetja z veliko in lepo bodočnostjo, ter imajo delnice tudi zasigurano lepo obrestovanje. Sedanje povišanje delniške glavice nudi tedaj ugodno priliko za dobro naložbo kapitala. Rok za podpisovanje delnic poteče 14. decembra t. l., podpisovanje delnic se vrši pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah, pri celjski Posojilnici v Celju, Savinjski posojilnici v Žalcu in pri Pivovarni in Laškem.

Dobava mesa. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 5. decembra t. l., ob 11. uri dopoldne v intendanturi IV. armijske oblasti v Zagrebu (Jezuitski trg št. 4, soba št. 128) ofertalna licitacija glede dobave mesa za garnizije Ljubljana, Zagreb in Osijek za čas od 1. januarja do 30. junija 1922. Dnevna potreba znaša v Ljubljani in Osijeku 1200 kg, v Zagrebu 1500 kg. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa v intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava ognjegasnih potrebščin. Ratateljstvo državnih železnic v Subotici potrebuje razne ognjegasne potrebščine. Ponudbe je vložiti do 15. decembra t. l. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava rjuh in volnenih odevi. Ratateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje dobavo rjuh in volnenih odevi. Ponudbe je vložiti do 10. decembra t. l. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava moke ali pšenice. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 3. decembra t. l., ob 11. uri dopoldne v intendanturi IV. armijske oblasti v Zagrebu (Jezuitski trg št. 4, soba št. 128) ofertalna licitacija glede dobave 1.200.000 kg pšenične moke ali 1.500.000 kg pšenice za garnizijo Ljubljano, ter 650.000 kg pšenične moke ali 812.500 kg pšenice za garnizijo Osijek. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa v intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani interesentom na vpogled.

Nabava denaturirane soli za industrijska podjetja in obrtnike. Na mnoga vprašanja glede nabavljanja industrijske soli sporoča trgovska in obrtniška zbornica vsem interesiranim podjetjem, da je prošnje za dodelitev industrijske soli nasloviti na pokrajinsko direkcijo monopolne uprave v Ljubljani, stovarišče soli. V prošnji je navedeti svrhu uporabe in povprečna mesečna množina. Monopolna uprava obvešča prosilce, kdaj in kje lahko dvignejo nakazano sol. Večjim podjetjem, ki rabijo cele vagonске tovore soli, se dostavlja sol direktno po železnici iz tovarov v Kreki. Cena znaša 55 par za 1 kg.

Razne vesti.

Zastruplj se je z očetno kislino 50-letni trgovec Jakob Drohobecy na Sušaku. Imel je zadnji čas velike borzne izgube.

Pohlep po mamoni. V Zagrebu so te dni aretirali Madžara - trgovca Gomzyja, v Ljubljani pa podravnatelja Komarja, bivšega bančnega uradnika Malničja, blagajnika Križaja in trgovca Al. Draščika. Hoteli so si napraviti s kupčijami z »napoleoni« velika premoženja. Komar in Križaj sta v ta namen vzela brez dovoljenja upravnih svetov svojih bank 4 in pol milijona kron, za katere bi naj Gomzy v Zagrebu nakupil »napoleone«. Gomzy je poslal svojega posredovalca

Jovanoviča v Rumunijo po napoleone, a nazaj ni bilo ne Ivanoviča ne 4 in pol mil. kron, pa tudi seveda napoleonov ni bilo od nikoder. Sedaj proučuje celo zadevo državno pravdnistvo.

Obsojeni morilec 11 žena. Dne 30. nov. je bila pred sodiščem v Parizu izrečena razsodba v procesu proti Landru ki je bil obtožen, da je zaporedoma umoril 11 (ne 9, kakor je zadnjič stalo!) svojih žen ozir. zaročenk. Landru se je zagovarjal silno spretno in hladnokrvno. Za njegovo krivdo pa je govorilo veliko indicij. Sodni dvor je Landruja spoznal krivim in ga obsodil na smrt.

Novo gledališče se je podrla te dni v Brooklyn. Ruševine so pokopale pod seboj 25 delavcev.

Zadnja poročila.

Kaj bo z novo vlado?

Beograd, 1. dec. Predsednik Demokratskega kluba Davidović je obvestil danes Pašiča, da do jutri ob 8. uri predloži Dem. klub imena poslancev, ki vstopijo v novi kabinet. Jutri predloži Pašič seznam članov nove vlade kralju v podpis.

Seja Narodne skupščine.

Beograd, 1. dec. Seja Narodne skupščine, katere se je udeležilo veliko števil poslancev ter ministri Pašič, Jovanović, Pribičević, Kukovec, Spaho in Pucelj, je otvoril ob 18. uri predsednik dr. Ribar. Prečitali so se razni zakonski predlogi (o min. odgovornosti, o občinah, o proračunu za l. 1922 itd.). Fin. minister je predložil predlog o proračunskih dvanajstinah za jan., febr. in marc 1922. Zakonska predloga o proračunu in dvanajstinah sta bila odkazana fin. odseku. Na predlog predsednika se določi za rešitev zak. predloga o dvanajstinah rok 6 dni. Dr. Korošec in tov. so stavili predlog, da se ukine § 18. zakona o zaščiti države. — Minister pravde zahteva izročitev poslancev Stjepana Radiča, Brandnerja, Majcena, Došena, Šimraka itd. radi raznih deliktov. Zahteva se odkaže imunitetnemu odseku. — Določil se je še dnevni red prihodnje seje, ki bo v torek 6. dec. ob 10. uri.

Draginjske demonstracije na Dunaju.

Dunaj, 1. dec. Delavstvo floridsdorfskih tovarov je danes vsled narasle draginje prenehalo delati. Zbralo se je v demonstracijski obhod po cestah in poslalo pod vodstvom soc. dem. poslancev delegate k drž. kanclerju. V poznih popoldanskih urah se je pridružilo delavstvo drugih tovarov.

Dunaj, 1. dec. V središču mesta je prišlo do izgrediv, zlasti pred velikimi kavarnami in trgovinami, ki so bile mestoma oplenjene, tako tudi hotel Bristol itd.

Dunaj, 1. dec. Popoldne so se vršila pogajanja med zastopniki delavstva in vlade. Delavstvo je zahtevalo, da se izvede soc. dem. finančni načrt, zlasti pa, da se pod strogo kontrolo postavi promet z devizami in valutami, da se prepreči uvoz luksuznega blaga in da se proti verižnikom in oderuhom najstrožje postopa.

Turki zahtevajo od Rusije Enverpašo.

Pariz, 1. dec. Kakor poročajo listi, je zunanje ministrstvo angorske vlade zahtevalo od ruske vlade izročitev Enverpaše, ker njegovo delovanje škoduje Turčiji.

Prošnja porotnikov za Landruja.

Pariz, 1. dec. Porotniki so podpisali listino, v kateri prosijo za pomilosočenje Landruja.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Odgovorni urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

2 posestva med Poljčanami in Konjicami na prodaj:

1. Hiša, zidana z opeko, 3 sobe, kuhinja, kleti, hlev, vrt, sadni vrt, en oral njive, pri okrajni cesti, blizu cerkve in postaje za 120.000 kron.
2. Z opeko zidana hiša, 2 sobi, kuhinja, klet, hlev, poslopje, 8 oralo njiv, travnika in vinograda za 180.000 K. Na prodaj so še večja posestva, gostilne, trgovine, hiše itd. Naslov: Karol BREZNIK, Celje, Dolgopolje 3. 2—2

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 28,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednosne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvaja za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkvalitetneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15
Stanje rezerve K 130.000.

"LASTNI DOM"

Račun čekovnega urada št. 10.316.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po 4½% štiri in pol K
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.
Stanje hranilnih vlog: K 4,000.000.

Prodajalka

katera zna šivati, s celo oskrbo v hiši,
se sprejme pri Cili Rožič, Celje, Kralja
1230 Petra cesta 31. 1—1

Plesni učitelj

za dvakrat na teden se išče. Vprašati
1231 je v upravnistvu. 1—1

Obl. konc. posredovalnica za promet
z realitetami 148 50—44

Anton P. Arzenšek

Celje, Kralja Petra cesta št. 22.
posreduje pri prodaji kakor tudi pri
nakupu hiš, vil, graščin, zem-
ljišč, industrij, podjetij itd. ve-
stno in pod ugodnimi pogoji.

JETIKA!

Dr. PEČNIK, Jetika. Današnje
strogo znanstveno zdravljenje.
Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdra-
viti, naj kupi to knjigo. V vseh
knjigarnah, 48 strani, 9 kron.

Stavbeno in galan- terijsko kleparstvo

Ant. Josta uosl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8
se priporoča za izdelavo vsakovrstnih
stavbenih in galanterijskih del. Krita
streh, zvonikov, popravila istih, na-
prava strelovodov itd. Izvršitev točna,
cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Proda se

kompletna ekvipaža

1 konj (rujav) 9 let star, pohleven,
zdrav in močan, s celo konjsko
opravo; k temu elegantni črni voz
z usnjato streho, usnjatimi blazina-
mi, takozvano oljno osjo (Ölachse),
ter vojnico (Anze). Naslov v upravi.

1201 2—2

Hrastov les

ca 400 m³ se proda. Cena za m³ 1200 K.
Reflektanti naj se oglase tekom 14 dni.
Ljudevit Vernik, Vel. Nedelja.
1226 3—2

Kupujem **okrogel les,** na vagon naložen do bližnje
in tudi **stoječ les v vsaki množini.** postaje ali do žage postavljen

Ponudbe je poslati na **Ivo Čater,** parna žaga v Celju.

1223 5—2

Salonska suknja

skoraj nova se proda. Ozka ul. 5., l.,
1233 desno, Celje. 1—1

Fotografski in slikarski umetniški atelje

A. ČERNE

Celje, Ljubljanska cesta št. 40 (prej V. Piek)
priporoča za božična darila.

Izvršuje najceneje v 1—2 dneh

specijalitete: novosti!!!

Kolorirane karte (slike),

foto-skjce e. c.

POVEČANE slike. SLIKE

po naravi in po vsaki sli-

ki v olju na platno ali

papir, akvarel, pastel e. c.

Restavrira stare slike v
znani dovršeni tehniki.

Električne motorje, Proiz-
inštalacijski material, vod
žarnice, števec, žico A. E. G.
dobavlja elektrotehnična tvrdka
Karol Florjančič, Celje
Cankarjeva cesta št. 2,
po zmernih cenah.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za

mnogobrojni obisk

V zalogi vse nove so-

kolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Ant. Lečnik

urar in juvelir

CELJE Glavni trg 4, 55—45 (prej Pacchiaffo).

MAJKE!
Zahtevajte
povsod samo
MOKO ZA OTROKE

Salubra

1 škatola K 36.—

Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo ojačujoče sredstvo za
bolne na želodcu, rekonva-
lescente in osobito za pre-
malo hranjene ter v obče
slabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVŠOD.

Tovarna kemičnih predmetov hrane

„SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Boškovičeva ul. 23. telefon 7-91.

Tvornica: NOVA GRADIŠKA

2168 6—3

Auto delavnica

d. z o. z.

Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in
precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebščin
1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52—45

Telef. št. 107.

Oglejte si

manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Tiberik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.